

KATOLIK POLSKI

KATOLIK POLSKI
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
— 2z.

Redakcja i Administracja:

Katowice, ul. św. Stanisława 4

Telefon 1414 i 156

P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz millim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 178

Katowice, czwartek 4-go sierpnia 1932 r.

Rok VIII

Rezultat wyborów niemieckich.

Wzrost, upadek i stabilizacja partyi.

Rezultat wyborów niemieckich da się ująć w określenia: dalsze słabnięcie koalicji weimarskiej, która traci jednak przede wszystkim nie na rzecz pravicowego nacjonalizmu, lecz na rzecz komunizmu, równocześnie zaś — dalsze przesunięcia wewnętrzne w obozie zarówno koalicji weimarskiej jak i w obozie nacjonalistycznym. W obozie koalicji weimarskiej pozostają jako jedyne poważniejsze grupy (obok lokalnej bawarskiej partii ludowej) centrum i socjaliści, a znikła partia państwowa (dawna partia demokratyczna). W obozie nacjonalistycznym dalszemu wzrostowi hitlerowców odpowiada prawie zupełny zanik partii ludowej, grupa Hugenbergów zaś traci nieco, pozostając jednak nadal grupą dość liczną.

Wzrost hitlerowców — upadek partii ludowej.

Hitlerowców nie było zupełnie w zgromadzeniu weimarskim 1919 r., w Reichstagu 1920 r. było ich, pod inną zresztą nazwą niż obecnie, trzech. Po raz pierwszy pojawili się licznie w Reichstagu 1924 r., uzyskując 6½% głosów. W okresie pomyślnej konjunktury gospodarczej, wywołanej inflacją kredytów zagranicznych w Niemczech (jesień 1924—1928) spadają na 3%, poczem jednak rosną bardzo gwałtownie. W r. 1930 mają 18% głosów, przy pierwszym głosowaniu na Hindenburga (14. III. 1932) — 34% głosów, przy drugim głosowaniu (12. IV. 1932) — 36½%, przy licznych wyborach do sejmów krajowych w r. 1932 mają w przecięciu 36% głosów, obecnie zyskują 37% głosów.

Ten wzrost jednak nie jest wzrostem głosów pravicowych, ale wewnętrznym przesunięciem wśród nacjonalistycznej prawicy niemieckiej. Prawica ta (początkowo tylko niemiecko-narodowa i partia ludowa, potem również hitlerowcy) miała w zgromadzeniu weimarskim 1919 r. 17% głosów, ale już w 1924 roku zyskała łącznie z hitlerowcami 44%, obecnie 45%. Wzrost prawicy nacjonalistycznej jest słaby. W jej obrębie natomiast ujawnia się zupełny upadek najbardziej umiarkowanej partii ludowej (w r. 1924 — 14%, w r. 1930 — 13%, obecnie 1½%) słabszy i obecnie zahamowany upadek niemiecko-narodowych Hugenbergów (w r. 1924 — 20%, w r. 1930 — 7%, obecnie 6%). Prawica nacjonalistyczna w Niemczech nie rośnie jako całość na siłach od r. 1924, natomiast radykalizuje się gwałtownie.

Stabilizacja centrum i socjalistów.

Od r. 1924 począwszy — zauważyć można w Niemczech względną stabilizację socjalistów, oraz względną stabilizację centrum. Socjaliści, którzy mieli w 1919 r. 42% ogółu głosów, mają w roku 1924 już tylko 20½%, w r. 1930 mają

Hitlerowcy w krzyżacki sposób wojują w całej Rzeszy.

Berlin. Rozpętana przez bojówki Hitlera w okresie przedwyborczym bezwzględna kampania terrorystyczna urasta w niektórych dzielnicach Niemiec do coraz większych rozmiarów. Szczególnie bezkarnie hulają bojówki szturmowców w Prusach Wschodnich, rzucając bomby na gmachy przeciwników politycznych i dokonywując bandyckich napadów.

Zbrodnie te niewątpliwie narażają na śmieszność rząd kanclerza Papena, który wielokrotnie w oficjalnych enuncjacjach usprawiedliwiał wprowadzenie komisarycznych rządów w Prusach faktem, iż rząd pruski nie umie opanować terrorystycznych rozruchów.

Tymczasem nowe rządy komisarskie oddały stronnictwa lewicowe na łup dzikiej zemsty, zawiedzionych wynikiem wyborów band hitlerowskich.

Nocy wczorajszej grupa narodowych socjalistów podkraśniała się pod lokal komunistyczny w berlińskiej dzielnicy

Wedding i usiłowała dostać się do wnętrza. Ujrzawszy w jednym z pokoiów kilku komunistów, hitlerowcy zaczęli ich ostrzeliwać przez okno. Komuniści odpowiedzieli gestem ogniem rewolwerowym. Jeden hitlerowiec został zabity, trzej są ranni. Wśród komunistów jest jeden ranny.

Wkrótce po strzelaninie wtargnęła do lokalu komunistycznego policja i aresztowała 17 znajdujących się tam osób. Broni nie znaleziono.

W Kilonji dokonali hitlerowcy ubiegłej nocy zamachu bombowego na miejscową synagogę. Wskutek wybuchu zniszczony został fronton synagogi i kosztowna brama, stanowiąca zabytek historyczny. Wśród żydów kilonjskich panuje popłoch. W miejscowości Hofgeismar koło Kolmaru policja przeprowadziła rewizję w domach narodo-socjalistycznych. Znaleziono trzy składy broni.

W stodole pewnego hitlerowca od-

kryto samochód ciężarowy, przerobiony na pancerny. Ściany samochodu stanowiła podwójna blacha stalowa, a wolna przestrzeń między blachami wypełniona była trocinami. W ścianach powycinane były strzelnice.

U pewnego inspektora kolejowego, kapitana rezerwy, znaleziono karabin maszynowy z amunicją oraz karabiny ręczne. Również w Prusach Wschodnich popełniono nową zbrodnię. Koło godz. 11 wieczorem do okna mieszkania burmistrza i posła do landtagu pruskiego Gallowskiego w Norgau ktoś zapukał, wołając: „Wiesz się pali“.

Gdy Gallowski otworzył okiennicę, żeby przekonać się, gdzie wybuchł pożar, dano do niego 8 strzałów. Jedna z kul utknęła w oku. W stanie beznadziejnym przewieziono Gallowskiego do szpitala w Królewcu. W Wrocławiu bojówka hitlerowska zmasakrowała spotkanego na ulicy komunistę.

Dwaj policjanci, którzy hitlerowców chcieli aresztować, zostali rozbieni i również ciężko poturbowani. W Szillen koło Tylży bojówka hitlerowska, podając się za Reichsbannerowców, wywabiła z domu przywódcę miejscowego Reichsbanneru Raszkowskiego i poraniła go ciężko. Zraniona została również córka Raszkowskiego.

Z Kilonji donoszą o napadzie hitlerowców przybyłych samochodami ciężarowymi na ludność wsi Quadrath zamieszkaną przez komunistów. Hitlerowcy bili mieszkańców gminy pałkami gumowymi, następnie dali kilkadziesiąt strzałów. Przybyły z Kilonji oddział policji zdołał zatrzymać tylko jednego znajdującego się w samochodzie ciężarowym hitlerowca u którego znaleziono broń palną. Podczas bójki z komunistami w Kluczborku zabity został jeden narodo-socjalista, b. członek partii komunistycznej. W Oleśnie na Śląsku dokonano zamachu na sekret. dziennika centrowego „Der Oberschlesische Kurier“ do którego lokalu wrzucono kilka ręcznych granatów, które wyrzuciły poważne szkody materialne. W czasie ulewnego deszczu niewysłedzeni dotychczas sprawcy dokonali zamachu na jednego z hitlerowców podkładając pod drzwi wejściowe jego domu bombę. Z Schleswigu i Holsztyna donoszą o wielu wypadkach publicznych zająć a nawet aktów terroru, wzbudzających wśród ludności wiejskiej paniczny nastrój. Pogłoski, rozpowszechniane przez prasę hitlerowską o dokonanych przez komunistów zamachu na siedzibę partii narodo-socjalistycznej w Kaiserlautern zostały przez władze miejscowe zdementowane.

Gorgułow na szafocie w połowie września.

Paryż. Powszechnie nie ulega wątpliwości, że skarga kasacyjna zostanie odrzucona i Gorgułow stanie na szafocie w połowie przyszłego miesiąca.

Wyjazd P. Prezydenta z Gdyni na jezioro Górczyńskie.

Gdynia P. Prezydent Rzplitej w czwartym dniu swego pobytu w Gdyni zwiędził miasto i urzędzenia miejskie. W miejskich zakładach elektrycznych dyrektor inż. Bieliński informował P. Prezydenta o elektryfikacji miasta. Na Kamiennej Górze inż. Łagowski referował P. Prezydentowi projekt bazyliki. O zabudowaniu miasta mówił komisarz rządu Zabierowski i znany z czasów P. W. K. urbanista i budowniczy architekt Müller. Memorjał inż. Müllera o projektowanej w Gdyni w roku 1935 wystawie międzynarodowej portów wodnych doreczył P. Prezydentowi komisarz Zabierowski poczem P. Prezydent udał się na moło rybackie do studni Imhoffa, najlepiej urządzonej w Polsce stacji oczyszczania ścieków. Tam inż. Michalski referował P. Prezydentowi sprawę kanalizacji i wodociągów

Gdyni. Następnie P. Prezydent przeszedł nad nadbrzeże wilsonowskie, do którego przycumowany był statek „Gdynia“. Przed wejściem na pokład P. Prezydent dłuższy czas rozmawiał z komisarzem rządu Zabierowskim i radnymi miasta, poczem na statku „Gdynia“ odpłynął do portu wojennego. O godz. 14.20 P. Prezydent Rzplitej odjechał samochodem z Oksywii na jezioro Górczyńskie żegnany przez oficerów marynarki wojennej i przedstawicieli władz. Kompania honorowa sprezentowała broń, orkiestra odegrała hymn państwowy a z okrętu „Bałtyk“ dano salut armatni 21 strzałów. Do granicy portu towarzyszyli P. Prezydentowi szef marynarki wojennej admirał Swirski, dowódca floty komandor Unrug i komendant portu komandor Filipinowicz.

24%, obecnie 21½%, centrum miało w 1919 r. 19% głosów, w r. 1924 łącznie z bawarską partią ludową 17% głosów, w r. 1930 15%, obecnie prawie 16 procent. Te dwie partie koalicji weimarskiej, które były oparte nie tylko na pewnym programie politycznym, ale przede wszystkim na pewnych wspólnotach pozapolitycznych, gospodarczych, czy religijnych okazały się odporne.

Kłeska demokratów, czyli kłeska liberalizmu.

Natomiast zupełnie nieodporną okazała się partia państwowa, dawna partia demokratycznej. Podzieliła ona los drugiej partii niemieckiej, która wyszła z przedwojennych liberalów, to jest partii ludowej. Zarówno ci liberali, którzy związali się z republiką i koalicją centrowo-lewicową, jak i ci liberali, którzy szukali oparcia i koalicji na prawo od siebie — prawie przestali istnieć. O lo-

się partii ludowej mówiłem wyżej. Demokraci, którzy w r. 1919 mieli 19% głosów, już w 1924 r. spadli na 6%, w 1930 na 4%, obecnie na 1%.

Wzrost komunizmu.

Gdyby włączyć komunistów do ogółu stronnictw lewicy — to możnaby sformułować twierdzenie: tej ewolucji na prawicy, która wyraża się w upadku skrzydła liberalnego (ludowcy), wzroście skrzydła radykalnie nacjonalistycznego (hitlerowcy), odpowiada na lewicy zjawisko analogiczne: upadek liberalów (demokraci), wzrost radykałów (komunistów). Komunistów w Weimarze nie było; 20 ówczesnych niezależnych socjalistów przeszło po większej części — Breitscheid jest przykładem — do socjaldemokracji, w r. 1924 mają komuniści 12 procent głosów, następnie (podobnie jak hitlerowcy w latach 1925—28) spadają na 9%, w r. 1930 mają 13%, obecnie 14 i pół procent.

TELEGRAMY.

Częstochowa przyjmie 300 tysięcy pielgrzymów.

Częstochowa. W związku z przewidywanym w dniu 14 i 15 sierpnia b. r. znacznym napływem pielgrzymów na Jasną Górę w Częstochowie, została przeprowadzona z polecenia ministerstwa opieki społecznej inspekcja sanitarna m. Częstochowy. Władze państwowe, jak i samorządowe miasta poczyniły już odpowiednie przygotowania na przyjęcie pielgrzymów, których liczba przekroczy prawdopodobnie 300 tysięcy osób. Zorganizowano akcję, celem przygotowania pomieszczeń i noclegów, dostarczenia dobrej wody do picia, oraz uruchomienia opieki lekarskiej i szybkiej pomocy w razie nieszczęśliwych wypadków lub zachorowań na choroby zakaźne.

Nowy protest polski przeciw Rintelenowi.

Berlin. „Deutsche Allgemeine Ztg.” podaje wiadomość, że v. Rintelen opuszcza Warszawę w związku z zamianowaniem go już przed zajęciem niedzielnej w Warszawie na równorzędne stanowisko gdzieindziej, następcą v. Rintelena mianowany został radca legacji Schlip.

Warszawa. Wobec różnicy poglądów co do oceny strony prawnej incydentu wywołanego przez charge d'affaires w Warszawie p. v. Rintelena, jakie wyłoniły się podczas wtorkowego demarche posła polskiego w Berlinie u ministra von Neuratha, poseł polski w Berlinie złożył wczoraj w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy notę, w której stwierdza, że rząd polski nie wdaje się w obecnej chwili w dyskusję co do zasięgu eksterytorjalności dyplomatycznej, natomiast musi się zastrzec przeciwko obrażającemu uczucia narodowe sposobom, w jaki p. v. Rintelen usunął flagę polską. Rząd polski utrzymuje więc swój protest, zgłoszony we wtorek.

Polski węgiel dla Irlandji.

Londyn. Organ De Valera „Irish Press” podaje zaprzeczenie Reutersa, przesłane mu przez Pata co do stanowiska rządu polskiego w sprawie eksportu węgla z Polski do Irlandji. „Irish Press” wyraża zadowolenie z powodu tego wyjaśnienia i twierdzi, że rząd polski wierzy w możliwość wzajemnej wymiany towarów pomiędzy Polską i Irlandją.

„Irish Press” donosi, że jeden z największych syndykatów węglowych w Irlandji „Fulmen” przyjął zlecenie na 2000 ton węgla polskiego. Jest to pierwsze zlecenie na węgiel polski w Irlandji.

Kongres radców zakładowych przemysłu papierniczego.

Król. Huta. Z inicjatywy związków zawodowych odbył się w środę 3 bm. w Królewskiej Hucie kongres radców załogowych przemysłu papierniczego. Tematem obrad były sprawy ciężkiego położenia robotników, zatrudnionych w przemyśle papierniczym. Radcowie podnieśli skargi na nieregularne płacenie zarobków, postępowanie kartelu, który ogranicza niesłusznie produkcję wyrobów papierniczych itd. Wkońcu uchwalono rezolucję, wzywającą rząd, aby nie udzielał zezwoleń na przywóz papieru zagranicznego, gdyż wtenczas położenie robotników w przemyśle papierniczym pogorszyłoby się jeszcze

więcej. Zebrani byli zdania, że obecne przesilenie fabrykacji papieru po większej części spowodował kartel, który po połączeniu wszystkich fabryk papieru w jeden związek dyktuje ceny wysokie i wykonuje tylko takie gatunki papieru, które przynoszą wysokie zyski. Robotnicy są zdania, że tej samowoli kartelu papierniczego należałoby położyć kres, a niewątpliwie nastąpiłaby poprawa w tymże przemyśle, przede wszystkim zaś wzrosłoby zapotrzebowanie na papier, a tem samem fabryki byłyby w stanie zatrudniać większą liczbę robotników.

Wybory do rady zakładowej.

Król. Huta. W dniach 2 i 3 bm. odbyły się w hucie „Królewskiej” (warsztaty górne) wybory do rady zakładowej. Uprawnionych do głosowania było 1180 osób, głosowało 1029, z tego 121 na listę urzędniczą. Zdobyli głosów odpowiednio mandatów: Niemieccy robotnicy metalowi 194 gł. — 2 mandaty, Z. Z. Z. związek metalowców 234 — 2 mandaty i 1 uzupełniający, Z. Z. P. 311 gł. — 3 mandaty i 1 uzupełniający, robotnicy

chrześcijańscy niemieccy 122 gł. — 1 mandat, socjaliści polscy 102 gł. — 1 mandat, związek powstańców i uchodźców 62 gł. — bez mandatu. Na listę urzędniczą głosowało 121 pracowników. Lista związków niemieckich zyskała 43 głosy — 2 mandaty i 1 uzupełniający, związki polskie natomiast zdobyły 75 głosów — 4 mandaty i jeden uzupełniający.

Wojna Paragwaju z Boliwią.

Londyn. Wojska republiki boliwijskiej rozpoczęły wczoraj wieczorem ofensywę w kierunku Puerto Casado, jednego z najważniejszych punktów strategicznych na rzece Paragwaj. Z Assuncion odeszły nowe wojska w kierunku granicy. Ludność miasta urządziła odjeżdżającym oddziałom burzliwą owację. Rząd republiki Paragwaju ogłosił mobilizację mężczyzn w wieku od 22 do 29 lat, oraz oficerów od 20 do 50 lat. W obu republikach panuje, nawet wśród ludności cywilnej, nastrój wojenny. — Dzienniki wzywają ludność do zapisywania się w szeregi ochotników w obronie świętych praw kraju. W Concepcion czynione są przygotowania do sformowania batalionu kobiet. Dowódca armji Paragwaju ogłasza wiadomość o ewakuacji portu Boqueron ze względów strategicznych. Straty podczas bitwy pod fortem Boqueron po stronie boliwijskiej wynoszą 61 zabitych.

Rząd Boliwji ogłosił odpowiedź na list prezydenta Rady Ligi. W liście tym Boliwia stwierdza, iż zajmuje w obecnym zatargu stanowisko obronne. Ponieważ jednak Paragwaj zaatakował pierwszy granice Boliwji, ogłoszono mobilizację, w celu obrony kraju. W odpowiedzi na notę rządu Stanów Zjednoczonych i republik południowo - amerykań-

kańskich, które interwenjowały w Paragwaju i Boliwji, proponując pokojowe załatwienie sporu, rząd Boliwji oświadczył, iż godzi się na wyznaczenie komisji neutralnej, któraby zbadała spór i jeżeli wojska Paragwaju wstrzymają się od działań zaczepnych, wówczas i wojska Boliwji otrzymają rozkaz zaprzestania walk.

Napad hitlerowców na Dom Polski w Olsztynie.

Olsztyn. Napaść prasy hakatystycznej na Bank Ludowy w Olsztynie dodała hitlerowcom odwagi do urzeczywistnienia zbrojnego napadu na Dom Polski w Olsztynie (Hotel „Concordia”), w którym mieszczą się biura bankowe.

W nocy z soboty na niedzielę, wtargnął do Domu Polskiego oddział umundurowanych i uzbrojonych w pałki gumowe hitlerowców. Hitlerowcy wmaszerowali do sal restauracyjnych, w których znajdowało się około 200 młodzieży. Wywiązała się rozpaczliwa walka między młodzieżą a hitlerowcami. Młodzież rzuciła się na przeciwnika z butel-

Burze niszczą życie i mienie ludzkie.

Łuków. Wczoraj nad powiatem łukowskim przeszła nienotowana od wielu lat gwałtowna burza, połączona z piorunami. We wsi Wólka Zastawska piorun uderzył w stodołę i zabił znajdującego się tam wieśniaka Antoniego Kopcia. We wsi Grażówka piorun uderzył w grupę 8 dzieci, z których jedno zostało zabite na miejscu, 7 zaś ciężko poranionych. Na drodze do wsi Zdary piorun zabił 18-letnią Janinę Łukasikównę. W majątku Kujawy piorun uderzył w stertę zboża, przy której pracowało 7 robotników. Dwóch z nich Stanisław Posada i Bronisław Hołodowski piorun zabił, 5 pozostałych ciężko poraził. Szalejąca ulewa zniszczyła w znacznym stopniu okoliczne sady. Połączenie telefoniczne między gminą Dębnie w Łukowie zostało zerwane. Straty sięgają 100.000 złotych.

Smutne wiadomości z Chin.

Moskwa. Z Szanghaju donoszą, że wskutek ulewnych deszczy Kanton stoi pod wodą. 600 domów zniosły wezbrane fale, przyczem zginęło 50 ludzi. — We wschodniej części prowincji Szan-si z powodu wylewu rzeki Hu-an-he przeszło 30 wsi zostało zalanych wodą. 30 tysięcy włościan pozostaje bez dachu nad głową.

Z Szanghaju donoszą, że w prowincji Szan-si zmarło na cholere w ostatnich miesiącach przeszło 10 tysięcy osób. — Według chińskich danych oficjalnych wszystkie północne powiaty prowincji są objęte epidemią.

**Popieraj przemysł rodzimy
a dasz pracę bezrobotnym.**

Obraz Świętej Rodziny.

7) (Ciąg dalszy.)

— Jagusiu! — zawołał wesoło Walenty, podając jej list — weź i czytaj.

Zdziwiona radością męża, wzięła Jagna list i przeczytała. Nie rzekłszy ani słowa, oddała mu go z powrotem.

— I ty nie na to nie mówisz? — zapytał urażony Walenty.

— Cóż mam mówić... Bardzo to pięknie, ale i bez tego żyć możemy, majątek mój najzupełniej nam wystarczy.

Ciotka Dorota, która w tej chwili się zbliżyła, spostrzegła bladłość, jaka pokryła twarz Walentego. Chcąc się dowiedzieć, o co chodzi, odebrała z rąk jego list i przeczytała.

— Jak to, Jagusia, i ty nie cieszysz się wraz z mężem twoim, nie masz nawet słowa, aby mu powinszować? — zapytała z pewnym odcieniem wyrzutu staruszka.

Jagna wzruszyła tylko ramionami.

— Dziecko moja, obym się myliła, upór twój stanie się przyczyną wielkiego nieszczęścia; będziesz postępowania twego żałować, gdy już będzie zapóźno.

Walenty zgryziony, nie chcąc się umawiać, odszedł.

— Dlaczego ja mam być tak zaraz skorą do zgody? — tłumaczyła się Jagna. — Czy mam mu się rzucić na szyję dlatego, że raczył się do mnie uśmiechnąć?

— Moja droga, powiedz, kto zasiał niezgodę? Wszakże ty. Kto trwa w niezgodzie? Także ty. Kto odrzucił rękę podaną do zgody? Również ty. Pamiętaj, że poznasz grzech twój, gdy poczujesz na sobie bicz Boży; wtenczas w nikim winy upatrywać nie będziesz, ale sama będziesz siebie winić.

Dokończywszy słów tych, poszła Dorota, aby odszukać Walentego i oddać mu list.

Znalazła go w jego pracowni, siedzącego przy biurku i przeglądającego papiery potrzebne do odebrania spadku. Na biurku stały rozmaite słoiki z próbami nasion i nawozów; obok biurka stała szafka, napełniona książkami przeważnie treści gospodarskiej.

— Zapomniałeś zabrać listu — rzekła ciotka uprzejmie. — Nie martw się, mój kochany. Jagusia palmie czasem słowo bez namysłu, ale serce ma złote.

— Nie, ciotko, ona dla mnie serca już nie ma — odrzekł z goryczą Walenty. — Gdyby nie dziecko, dawnobym sobie był poszedł...

— Nie mów tego! Miej jeszcze tro-

chę cierpliwości — Jagna pozna swój błąd i wszystko naprawi. Nie ona zawiiniła, winne są inne wpływy...

— Przyznaję, ale to trwa trochę za długo. Przestrzegłem ją przed tym starym krętaczem — nie słuchała mnie. Przynajmniej nie będzie mogła mi więcej mej biedy zarzucać.

Chciała Dorota dorzucić jeszcze kilka słów pociechy, gdy do biura wbiegł Jaś.

— Tatusiu! — zawołał chłopczyk — przysłała stara Kozielska i przyniosła ci pieniądze.

— Pocziwi ludziska — rzekł Walenty — spłacają dług, który u mnie na wiosnę zaciągnęli, punktualnie. Idź Jasu i poproś ją.

Jaś dumny z powierzonego mu zlecenia, skoczył, aby je spełnić.

Załatwiwszy się z swoją dłużniczką, kazał Walenty osiodłać konia, aby pojechać do miasta w sprawie uregulowania spadku.

Burza.

Jagna stała w oknie, gdy spostrzegła męża konno wyjeżdżającego. Mimowoli patrzyła za nim z zadowoleniem i pewną dumą — wyglądał dziarsko.

— Tatusz pojechał do miasta — odezwał się Jasu, bawiący się na ławeczce

tuż pod oknem. — Jak ja urosnę, to też dostanę konika, prawda matulu

— Dostaniesz, dostaniesz, moje złotko — odezwała się matka, całując chłopczyka w czoło? — Będziesz jeździł razem z tatusiem, tak?

Poróżnionych małżonków łączyło jeszcze jedynie dziecię; oboje je równie kochali i oboje je równie pieścili.

Upał był tego dnia ogromny, ludziska chodzili zmierznięci, cała natura była spragniona choć kropli deszczu. Około godziny czwartej przyszedł znowu do Jagny wuj Pokrzywka w odwiedziny. Widział on wyjeżdżającego konno Walę, a wiedząc, że przed wieczorem nie wróci, przyszedł do Jagny. Jak zwykle, znów go pierwszy powitał Kruk, szczerząc na niego zęby. Właśnie ciotka Dorota sprzątała resztki z podwieczorka, gdy wuj wszedł do izby. Usiadł na krześle obok Jagny, a ciotka, chcąc ustrzec ją przed dalszymi niegodziwymi wpływami Pokrzywki, postanowiła nie zostawiać ich samych i usiadła naprzeciw. Opowiedziała mu o niespodziewanym szczęściu, jakie spotkało małżonków. Skrzypczak z udaną życzliwością powinszował Jagnie spadku. Jagna jednakże na życzenia jego nie wiele zwracała uwagi i nic nie odpowiedziała. Jaś znudzony, wdrapał się na kanapę i usnął.

Kronika bieżąca

Czwartek
4
sierpnia

Św. Dominika
(wyzn. zał., ur. 1170
† 1221)
Św. Arystarcha,
biskupa.
Słow.: Ostromir bi.

Jutro, piątek, 5 sierpnia: Najśw. M.
P. Snieżnej.

*
Wschód Zachód

Słońca o godz. 4,17, o godz. 19,22
Księżyc o godz. 6,34, o godz. 20,23

Z historii śląskiej.

4 sierpnia. 1294. Na mocy dokumentu w sprawach spornych w Gliwicach, książę Kazimierz, zarządzający Bytomiem, zrzekł się prawa obsadzania kościołów proboszczami, oddając je opatowi klasztoru św. Wincentego we Wrocławiu. — 1313. Krzanowice w ziemi raciborskiej zostały podniesione do godności miasta z prawem gubczyckim przez Otokara, króla czeskiego, lecz nie na zawsze. — 1569. Obywatel Tarn. Gór, Piotr Jość, doniósł margrabiemu, że znalazł galman, który zmieszany z miedzią, daje mosiądz. Zamierza założyć gwarectwo, prosząc o przywilej na 20 lat. — 1669. Książd Aleksander Kleybor w Tarn. Górach ochrzcił jednego żyda. — 1903. Kardynał Józef Sarto, patriarcha wenecki, został wybrany na papieża, który przybrał imię Piusa X.

W roku: 1857. W Tarnowskich Górach założono Spółkę Bracką (górnolaski knapschaft). Upiękniono więc 75 lat. — 1857. Rozpoczęto budować sąd obwodowy w Bytomiu. — 1857. Probostwo tworkowskie objął ks. proboszcz Augustyn Weltzel, który w r. 1863 został wybrany na posła do sejmu. Napisał też dokładną historię miasta Raciborza i okolicy oraz wiele innych dzieł treści historycznej. — 1857. Rozebrano szpital na przedmieściu raciborskim „Rybakach”. — 1857. Państwo i zamek hrabiego Sedlnickiego przeszło na własność jego krewnego, hr. Oppersdorffa na Głogówku. — 1857. Pożar w Dolnym Sudole zniszczył 33 domostwa, 12 stodoł i 2 śpiżnice. — 1857. Książd Maciej Ludenia, prob. w Oleśnie, został przeniesiony do Imielnicy. W r. 1857 odnowił kościół; 1860 przebudował resztę budynku klasztorowego; 1862 zbudował nowe chlewy. — 1857. Puszczono w ruch pierwszy pociąg na linii Opole—Tarnowskie Góry. 1859 na linii Tarn. Góry—Bytom. Lecz w r. 1867 kierunek kolejowy zmieniono przez Radzionków—Szarlej—Bytom, którego prace ukończono w r. 1870.

Święto morza i Kościoła.

Święto morza, obchodzone po raz pierwszy uroczystie w Gdyni, stało się jednocześnie wielką manifestacją narodową i religijną. W przepięknym swym kazaniu podczas powyższego obchodu J. E. ks. biskup Okoniewski przypomniał słuchaczom te części z Pisma św., a zwłaszcza z Ewangelii św., które odnoszą się do morza. Jak wielce Chrystus Pan umiłował morze, świadczy to, że często nad brzegami jego nauczał, tam czynił swe największe cuda, tam swych uczniów zaprawiał do trudów i poświęceń w pracy apostołskiej. W misterny sposób ks. biskup powiazał cytaty Pisma św. ze wskazaniami na dobę dzisiejszą, wzywając zgromadzonych do uczuć wdzięczności wobec Boga za odzyskanie morza, do wytrwałości w pracy, a zwłaszcza do wysiłków wspólnych całego narodu, do czego jest nieodzowną zgodą i pokój. W końcu ks. biskup pomorski udzielił zebranybłogosławieństwa Najświętszym Sakramentem.

Wielką zasługę w odzyskaniu Pomorza ma duchowieństwo polskie, które zawsze stało na straży zarówno skarbu wiary św., jak i mowy ojczystej. Te zasługę i wdzięczność narodu dla duchowieństwa Pomorza podkreślił w swym przemówieniu i Pan Prezydent Rzeczypospolitej: „Jeżeli, pomimo tych wysiłków, Pomorze zachowało swą polskość tak, że odsetek ludności polskiej jest większy, niż prawie we wszystkich innych częściach Polski, zawdzięczamy to

Władze gdańskie stosują represje celne.

Szykanowanie naszej mistrzyni tenisowej.

Gdańsk, 3 sierpnia.
W dniu 1 bm. statkiem „Warszawa” przybyła do Gdańska po dwumiesięcznym pobycie w Anglii, polska mistrzyni tenisowa, p. Jadwiga Jędrzejowska.

Ponieważ pociąg, którym p. Jędrzejowska miała odjechać do Krakowa, odjeżdża dopiero około godz. 8-ej, pozostawała ona na statku do godz. 7-ej wieczorem, poczem wraz ze zrewidowanym już przez władze celne bagażem miała odjechać na kolej.

W chwili jednak, gdy rzeczy miały być złożone do taksówki, zjawił się tajemny agent policji gdańskiej i w niegrzecznej formie zażądał okazania mu dla ponownej rewizji bagażu i rakiet.

Pomimo wskazania przez p. Jędrzejowską, że na jej bagażu widoczne są znaki odprawy celnej, agent w najbar-

dziej szczegółowy sposób zrewidował cały bagaż i zatrzymał 6 z 8-miu posiadanych przez p. Jędrzejowską rakiet.

Okazanego przez nią dokumentu ambasady polskiej w Londynie, stwierdzającego własność rakiet, agent policji nie przyjął do wiadomości, oświadczając, że „ric go ten polski dokument nie obchodzi”.

Ponieważ rewizja zajęła około 40 minut, p. Jędrzejowska nie zdążyła na pociąg do Krakowa.

Towarzyszący p. Jędrzejowskiej starszy mechanik statku „Lwów” p. Karczewski, został podczas rewizji bagażu wydany w niegrzeczny sposób przez policję z budki, w której odbywała się rewizja.

O zajściu spisano w Komisariacie Generalnym protokół.

przedewszystkiem kobietom pomorskim, które, jako matki i wychowawczynie — tak, jak i na Śląsku i w Poznaniu, uczyły swe dzieci wytrwałości polskiego pacierza i używały tylko polskiej mowy. Zawdzięczamy to również tej części duchowieństwa, która, pochodząc z tego ludu, pomimo nacisku ze strony władz państwowych oraz wpływowej części obcego duchowieństwa, szerzyła wytrwałość wśród swych parafian kult dla polskiej mowy i polskiej kultury. To też cały naród winien polskiej kobiecie i polskiemu duchowieństwu na Pomorzu wielką wdzięczność i to po wsze czasy.”

Jaki będzie sierpień?

Lato tegoroczne nie poskapiło nam ciepła. Wyprążyliśmy się dość, może nawet za wiele. Panowała często pogoda parna i duszna, bardzo przykry i ciężka do zniesienia w mieście. Natomiast ładnych dni słonecznych nie było za wiele.

Jaki będzie sierpień?

Posłuchajmy, co na ten temat mówią astronomie i meteorologowie.

Ogólnie spodziewać się należy pogody ciepłej z szeregiem pogodnych i bardzo ciepłych, a nawet upalnych dni.

W pierwszej dekadzie pogoda zmieni się, chmurna z częstymi opadami (burzliwie). W drugiej połowie dekady ciepło, a nawet upalnie i pogodnie.

Pierwsze dni drugiej dekady będą dość pogodne i ciepłe, ranki mgliste. W połowie dekady nastąpi napływ chłodniejszych mas powietrza z północno-zachodu. Temperatura się obniży, będą padały przelotne deszcze przy silnym wietrze.

Noce już będą bardzo chłodne. W końcu dekady pogoda się poprawi: będzie cieplej i słoneczniej.

W trzeciej dekadzie będziemy mieli pogodę zmienną. W drugiej połowie chmurniej. W ostatnich dwóch dniach ochłodzenie, wietrzno, przelotne opady. Wiatry przeważnie z zachodu, częściej z północno-zachodu. Rozpoczną się już mgliste poranki — pierwsze zwiastuny zbliżającej się jesieni.

— o —

— Monety 10-złotowe. Srebrne monety 10-złotowe, które będą niebawem wypuszczone przez min. skarbu na miejsce wycofanych 10-złotowych banknotów Banku Polskiego, bite są w mennicy państwowej w Warszawie. Nowa moneta przypomina monety 5-złotowe, jest jednak od nich nieco większa i trochę grubsza. Nowe 10-złotówki różnią się nadto od pięciozłotówek rysunkiem, głębszym reliefem, a także dźwiękiem stopu.

Nowa moneta ma po stronie orła napis: „Rzeczpospolita Polska, 10 złotych”. Rysunek orła jest większy i wyraźniejszy, niż na monetach pięciozłotowych.

Po stronie odwrotnej umieszczono stylizowaną głowę kobiecą, otoczoną wieńcem z kłosów zboża.

Dla łatwiejszego odróżnienia nowych monet od pięciozłotówek zaniechano umieszczenia na kancie napisu: „Salus reipublicae — suprema lex”. Kant nowych monet jest silnie karbowany.

— 15 zł za 100 kg żyta. Pierwsze partie żyta z nowych zbiorów już się pojawiły na rynku, wywołując spadek cen i zamieszanie na giełdach zbożowych. Giełda warszawska notuje dziś około 17 zł za 100 kg nowego żyta, w Poznaniu płacono 15, a w odleglejszych okolicach kraju płaci się na targach po 11 do 12 zł. Chaos na rynku żyta powiększa okoliczność, że podaż żyta nie znajduje obecnie odbiorców wobec tego, że młyny wstrzymały się prawie zupełnie od zakupów. Koła fachowe uważają chaotyczny stan obecny za przejściowy i spodziewają się, że w ciągu najbliższych 10 dni nastąpi wyjaśnienie sytuacji i stabilizacja cen. Państwowe zakłady zbożowe już rozpoczęły w szerszych rozmiarach zakupy interwencyjne. Jako cenę orientacyjną, na poziomie której oczekiwać należy stabilizacji ceny żyta, wymieniają kwotę 15 do 16 zł za 100 kg.

— Ubyło nam 1.417 nauczycieli w szkołach powszechnych. Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, w roku szkolnym 1930-31 ubyło ogółem w Polsce 5.024 nauczycieli etatowych i kontraktowych publicznych szkół powszechnych, w tem 2.051 mężczyzn i 2.973 kobiet.

Na emeryturę przeniesionych zostało 1.543 osób, zmarło 272, do szkół innego typu przeszło 87, wydanych zostało 629 osób.

W tym samym okresie czasu przybyło 3.507 nauczycieli szkół powszechnych, w tem 1.779 mężczyzn i 1.728 kobiet.

Ogółem zatem ilość nauczycieli w publicznych szkołach powszechnych w Polsce zmniejszyła się w roku szkolnym 1930-31 o 1.417 osób.

Jest to jeden z najmniejbezpiecznych na przyszłość skutków kryzysu!

— Rozrost Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. Mimo wielu trudności, związanych z kryzysem gospodarczym i bezrobociem, jesteśmy świadkami wielce pocieszającego objawu — rozrostu katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. Już od samego początku swego istnienia organizacja ta dba przede wszystkim o jakość swych członków, mniej zwracając uwagę na samą ilość. Cnoć jednak przybyszą do zjednoczenia nowe placówki S. M. P. i tysiące młodzieży, pragnącej w duchu katolickim czerpać dla siebie dalsze wykształcenie i wskazówki praktyczne na drogę życia samodzielnego. Statystyka zjednoczenia wskazuje wymownie, jak ten postęp pomnażania placówek i członków wzrasta z roku na rok: w roku 1929 Zjednoczenie liczyło 4.581 stowarzyszeń z ogólną liczbą członków czynnych 135.506, w r. 1930 — 5.147 stowarzyszeń z 158.795 członkami, w r. 1931 było 6.285 stowarzyszeń i 187.226 członków. Przyrost zatem w ostatni rok sprawozdawczym wyniósł 1.138 stowarzyszeń i 28.431 członków. Obecnie więc Zjednoczenie Młodzieży Polskiej liczy w całym kraju, jeżeli dodamy liczbę członków nieczynnych (senjorów, honorowych, wspierających) 36.385, razem 223.611 członków.

W razie przeziębienia, grypy, zapalenia gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i łamaniu w kościach należy dbać o codzienne, regularne wypróżnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zadać w aptekach i drogeriach.

Powrócił

Dr. J. KOST

b. asystent Prof. Josepha w Berlinie
Bezoperacyjne leczenie żylaków i hemoroidów.
KATOWICE, ulica Młyńska Nr. 2.
W piątki i soboty ord. od 2—4.

Województwo śląskie.

* Budowa linii Śląsk—Gdynia. Dnia 6 bm. odbędzie się w Paryżu posiedzenie rady zarządzającej i komitetu dyrektorskiego francusko-polskiego Towarzystwa kolejowego, budującego linię kolejową Śląsk—Gdynia. Przedmiotem narady w Paryżu będzie ustalenie programu robót, jakie przy budowie nowej linii mają być wykonane w rb. Jak wiadomo, roboty te podjęte będą z chwilą uzyskania przez francusko-polskie konsorcjum środków pieniężnych, przewidzianych jako druga transza wpłat na budowę linii Śląsk—Gdynia.

* Położenie na szybie „Carmer”. — W dniu wczorajszym robotnicy szybu „Carmer” mieli świętówkę. Świętówki potrwają do piątku włącznie. Wzburzenie wśród robotników szybu trwa nadal, a ma swoje uzasadnienie w tem, że zarobek za cztery dniówki, jakie robotnik tego szybu ma przepracować w okresie 14-to dniowego wypowiedzenia — nie starczy nawet na potracenia, jeżeli robotnik mieszka w domu kopalnianym i płaci za nie czynsz. Dziś tj. w czwartek 4 sierpnia, robotnicy szybu „Carmer” odbędą zebranie załogowe, na którym prócz omówienia sprawy zamierzonego unieruchomienia szybu, robotnicy omówią także sprawę nadmiernych świętówek tak dotkliwie zastosowanych przez dyrekcję. (—)

* Żniwa na Śląsku. Zbiory tegoroczne zapowiadają się na Śląsku dobrze, zboża ozime, dzięki pomyślnej wiosnie, należycie wykształtowały ziarno, a co najważniejsze nie są ogólnie położone. Zaznaczyć przytem należy, iż nie wystąpiły tak silnie jak zwykle szkodniki, pszenica jest tylko tu i ówdzie i to bardzo słabo zaatakowana „niezmarką”. Jęczmiona i owsy ucierpiały cośkolwiek na glebach lekkich od suszy, lecz na glebach ciężkich przedstawiają się bardzo dobrze. Ten dobry stan zbóż rolnicy śląscy mają do zawdzięczenia wysokiej konsumpcji nawozów pomocniczych, która w ubiegłym sezonie nie wykazała zniżki w porównaniu do sezonu 1929-30 roku, podczas gdy w innych województwach spadek wyniósł nawet do 60 proc. Ostrożnie oceniając można śmiało powiedzieć, że tegoroczne zbiory zbóż ozimych będą przynajmniej o 25 proc. wyższe niż w roku ubiegłym.

* Odwołanie aukcji skór surowych w Katowicach. Zapowiedziana na dzień 3 sierpnia rb. XXXIX aukcja skór surowych, urządzona przez Polski Syndykat Skór w Katowicach, została odwołana, a to z powodu odroczenia aukcyjnej sprzedaży zapasów surowca aż do września rb. Termin następnej sprzedaży aukcyjnej ustalony będzie później.

Z Katowickiego

Nowy lokal Polskiej Agencji
Telegraficznej.

Z dniem 1 sierpnia Polska Agencja Telegraficzna otworzyła w Katowicach przy ulicy 3 Maja 23 lokal handlowy, w którym mieszczą się: Biuro Reklamy i ogłoszeń, biuro czasopism, sprzedaż wydawnictw własnych PAT., wydawnictw urzędowych, wyrobów Mennicy Państwowej, Dział inżynieryjny, Redakcja i Administracja Biuletynu Giełdowego oraz nocna Redakcja prasowych Biuletynów Informacyjnych, Biuro Kierownika Oddziału PAT. oraz Redakcja Biuletynów Porannych i ekspedycja Biuletynu Giełdowego mieści się nadal w lokalu przy ulicy Mariackiej 2. (Telefony 1091 i 565). (—)

Rejestracja mężczyzn.

Katowice. W ciągu miesiąca września br. odbywać się będzie rejestracja mężczyzn rocznika 1914 w biurze wojсковem przy ul. Młyńskiej 4 (pokój 84). Rejestracja odbywać się będzie w godzinach od 8—15. Dokładne terminy zgłoszeń będą jeszcze podane. W październiku, zaś odbędzie się dodatkowa

rejestracja rocznika 1912. Bliższe szczegóły zostaną jeszcze podane.

Przemysł przetwórczy wypowiada urzędnikom tabele pborów.

Katowice. Związek pracowników umysłowych Z. Z. P. otrzymał od związku pracodawców przetwórczego przemysłu metalowego pismo, w którym przemysłowcy wypowiadają tabele pborów z dnia 1 kwietnia rb. na dzień 30 września br.

Redaktor „Trybuny Śląskiej” nadal pozostanie w areszcie.

Katowice. Sąd odmówił prośbie o broni wypuszczenia redaktora odpowiedzialnego „Trybuny Śląskiej” Nieszpóra ze względu na to, iż czeka go wysoka kara. Będzie on w areszcie śledczym aż do czasu rozprawy sądowej. Zostanie on pociągnięty do odpowiedzialności za zohydzenie i poniżanie urzędów państwowych w piśmie „Trybuna Śląska”.

Przed otwarciem basenu pływackiego.

Katowice. W ciągu najbliższych dni odbędzie się w Katowicach na t. z. Buglowiznie otwarcie basenu pływackiego betonowego, wybudowanego przez magistrat katowicki. Na razie basen będzie oddany dla użytku dzieci. Wybudowanie basenu wraz z gruntem kosztowało 600.000 zł. W przyszłości wybudowany zostanie drugi basen dla użytku starszych. Basen jest inwestycją niezbędną wobec braku naturalnych kąpiel w okolicy.

Mordercy Strządały nie pójdą pod sąd doraźny.

Katowice. Śledztwo w sprawie Józefa i Marii Żydków, Janasika i Gertrudy Strządałowej wykazało zupełnie nowe momenty. Strządała po zakażeniu się niebezpieczną chorobą bił i gnębił swoją żonę oraz zaniedbał zupełnie leczenie, rozpamiętując się. W chwili podjęcia groził rodzinie Żydków i żonie niejednokrotnie śmiercią. Na ciele Strządały wskutek choroby poczęły się ukazywać wrzody, co wywoływało u żony jego wstręt, wywołując większą jeszcze złość u niego. Poza tym lekarze stwierdzili, iż bezpośredni sprawca mordu, Żydek, jest osobnikiem o słabej inteligencji i przytępionej odpowiedzialności. Władze śledcze wypuściły na wolność obydwie kobiety i powzięły decyzję, iż dalsze dochodzenia będą prowadzone w trybie zwykłym i oskarżeni nie staną przed sądem doraźnym.

Za puszczanie w obieg fałszywych monet.

Katowice. Sąd okręgowy rozpatrywał we wtorek sprawę Fedora Macnela z Olkusza i Feiwa Półtoraka, którzy oskarżeni byli o puszczanie w obieg fałszywych monet 5-cio złotych. Oskarżeni od 2 miesięcy siedzą w areszcie śledczym. Rozprawę odroczone z powodu nienadania wyniku badań tych monet przez mennicę państwową.

Przytrzymanie włamywaczy.

Katowice. Policja przytrzymała Alfreda Lipskiego i Franciszka Staszka z Zawodzia oraz niejakiego Antoniego Rudzińskiego bez stałego miejsca zamieszkania, którym udowodniono włamanie z kradzieżami do restauracji Władysława Lipowicza oraz do konsumu „Różdżeń-Szopienie” w Katowicach.

Znów welbiciel Hitlera.

Katowice. W nocy na wtorek wykrzykiwał jakiś podstępny jegomość na cześć Hitlera. Okazało się później, iż jest nim urzędnik Józef S., zatrudniony w ogrodach miejskich. Zwolennika Hitlera odprowadzono rano do sądu, gdzie wymierzono mu grzywnę w wysokości 140 zł. Obecnie ów urzędnik jest pod nadzorem policji i co pewien czas musi się meldować. Należy się spodziewać, iż fanatycznego hitlerowca wydali się z posady, a zastąpi go jakim bezrobotnym Polakiem. Naprawdę dość już tych prowokacji.

Porzucenie dziecka.

Bogucice. Dnia 2 bm. przedpoł. nieznaną dotychczas kobieta pozostawiła przed bramą zakładu k. Markiefki przy ul. Leopolda około dwumiesięczne dziecko, ubrane w białą sukienkę, w białe pończoszki, czarne skórzane pantofelki i żółtą czapkę ręcznej roboty. Spraw

Wynik wyborów do rady zakładowej w hucie „Falwa”.

Świętochłowice. W sobotę 30 lipca i we wtorek 2 sierpnia br. odbyły się wybory do rady zakładowej w hucie „Falwa” w Świętochłowicach. Uprawnionych do głosowania było 2026. Głosów otrzymali: komuniści 78 głosów — 0 mandatów, (druga lista) 52 gł. — 0 mand., (trzecia lista) 628 gł. — 6 mand., Christl. Gew. 144 gł. — 1 mand., komuniści 137 gł. — 1 mand., Gen. Fed. Pracy 118 gł. — 1 mand., socjaliści 27 gł. — 0 mand., Z. Z. P. 250 gł. — 2 mand., socjaliści 77 gł. — 0 mand., wolne zw. niem. 122 gł. — 1 mand., G. F. P. Z. Z. Z. 204 gł. — 1 mandat.

czyni, porzuciwszy dziecko, nacisnęła na guzik elektr., umieszczony na drzwiach, poczem zbiegła w niewiadomym kierunku. (k)

Włamywacze okradli skład spożywczy.

Katowice-Ligota. W nocy na 2 bm. włamali się nieznani sprawcy do składu kolonialnego Sikorskiego Alojzego przy ul. Kredytowej i skradli większą ilość towarów i z kasetki stołowej 20 zł. w bilonie. Następnie sprawcy weszli do kuchni i skradli 2 torebki damskie, z których jedna zawierała 14 zł. gotówki, patent domokrażny i zaświadczenie na tygodniowy bilet kolejowy na nazwisko Zofia Sikorska. Po dokonanej kradzieży sprawcy zbiegli w niewiadomym kierunku. (k)

Ofiara kąpeli.

Janów. Dnia 2 bm. w południe podczas kąpeli utonął 20-letni Ludwik Papiernik z Janowa. Po upływie 15 min. robotnik Seweryn z Janowa wydobyl topielca z wody, lecz wszelkie zabiegi do przywrócenia mu życia okazały się bezskuteczne. Zwłoki topielca odstawiono do kostnicy szpitala gminnego w Roźdzeniu. (k)

Przedłużanie kart cyrkulacyjnych.

Siemianowice. Urząd gminny będzie przyjmował karty cyrkulacyjne do prolongaty w następującej kolejności: numery kart od 1 do 12.500 w dniach od 1—15 sierpnia, nr. 12.501 — 25.000 od 16—31 sierpnia, nr. 25.001 — 37.500 od 1—15 września, nr. 37.501 — 50.000 od 16—30 września, nr. 50.001 — 62.500 od 1—15 października, nr. 62.501 — 75.000 od 16—31 października, nr. 75.001 — 87.500 od 1—15 listopada, nr. 87.501 — 100.000 od 16—30 listopada, nr. od 100.000 oraz karty wydane w czasie od 1 stycznia do 31 lipca 1932 r. oddawać należy od 1 do 15 grudnia br. Po dniu 31 grudnia karty cyrkulacyjne nie będą przedłużane. (k)

Brukowanie ulicy Kopernika.

Siemianowice. Przed kilku dniami rozpoczęto brukować ul. Kopernika. Pod koniec miesiąca ulica będzie gotowa.

Córka opuściła dom rodzicielski.

Siemianowice. Dnia 27 ubm. oddała się z domu rodzicielskiego 14-letnia Elżbieta Pelka, córka Jana i Małgorzaty P. z Siemianowic, ul. Jana Sobieskiego i dotychczas nie powróciła. Zaginiona jest wzrostu około 90 cm., silnej budowy ciała, włosy c. blond, strzyżone, ubrana w sukienkę jasną, granatowy płaszcz, czarne pantofelki i długie brązowe pończochy, mówi po polsku i niemiecku. (k)

Z Król. Huty

Pod uwagę odbiorcom rent knapszaf-towych.

Król. Huta. Celem uniemożliwienia nadużyć przy pobieraniu rent knapszaf-towych, zarządzone, że każdy odbiorca renty musi przedłożyć w dyrekcji huty „Królewskiej” przy ul. Moniuszki, najpóźniej do 10 bm. wydane przy ostatniej wypłacie rent formularze, zaświadczone przez magistrat, policję, urząd stanu cywilnego i t. p. W razie niedotrzymania tego terminu, wypłata renty zostanie wstrzymana.

Silna burza nawiedziła cały Śląsk.

W nocy z wtorku na środę przeszła nad Śląskiem niezwykle silna burza, która w polach poczyniła znaczniejsze

szkody, zwłaszcza w okopowiznach. W Królewskiej Hucie na pewnym odcinku wystąpiły wody Rawy, zalewając przyległe pola i czyniąc szkody w kartoflach i w zbożu, którego wiele jeszcze zalega na polach. Na niżej położonych ulicach wystąpiła ponadto woda z kanałów i wdarła się do suteryn domów. To samo i w innych miastach województwa. Burza trwała od 12 w nocy, do 3 rano, a powtórzyła się w ciągu dnia wczorajszego, przyczem strugi wody przez kilka godzin nieufornie zlewały bruki miast, a po polach tworzyły kałuże i bajora.

Burza wyrządziła naogół bardzo duże straty, które narazie jeszcze nie zostały ściśle ustalone. Jak się dowiadujemy, pioruny spowodowały również kilka pożarów.

Karambol samochodowy.

Król. Huta. Przy zbiegu ulic Wolności i Hajduckiej w Król. Hucie zderzyły się wczoraj dwa półciężarowe samochody. W czasie zderzenia samochody zostały znacznie uszkodzone. Wypadku w ludziach nie było. Kto ponosi winę w wypadku, okaże najbliższa rozprawa sądowa.

Pomysłowy oszust.

Król. Huta. Do kupca W. K., ul. Wolności, przybył przed kilku tygodniami niejaki F. J. z Nowych Hajduk, który zakupił u niego sypialkę za 2 tys. złotych. Jako zadatek za sypialkę wpłacił 500 zł, a resztę przyrzekł płacić ratami. Przyrzeczenia jednak nie wykonał, albowiem długu nie wyrównał, zaś sypialkę sprzedał. Franciszek J. za swój czyn odpowiadać będzie przed sądem.

Z Świętochłowickiego

Oszukał biednego inwalidę.

Świętochłowice. W tych dniach, podczas wypłacania renty inwalidzkiej w Świętochłowicach zaszedł bardzo przykry wypadek. Niekaj Karol Schönewald przybył do biura wypłaty po pieniądze. Oddał urzędnikowi p. Gwoździowi kwit na 66 zł i 65 groszy i spokojnie czekał na wypłatę. Kiedy upłynęły już godziny urzędowe, a Sch. pieniądze nie otrzymał, o całym zajściu powiadomił policję, która przeprowadziła dochodzenia w tej sprawie. Okazało się, że G. pieniądze sobie przywłaszczył. Według naszego zdania G. postąpił bardzo nieładnie, okradając biednego inwalidę. Mamy nadzieję, że władze nałożą ukarzą krzywdziela.

Gmina hajducka zwalnia urzędników.

Wielkie Piękary. Donoszą nam, że urzędników kontraktowych. Jak widać z powyższego, kryzys przybiera rozmiary coraz większe. (ś)

Odpust Porcjunkuli.

Wielkie Piękary. Donoszą nam, że odpust Porcjunkuli mogą uzyskać w Piekarach wszyscy, którzy odwiedzą kościół M. B. w Piekarach i pomodlą się na intencję Ojca św. Warunki takie jak w kościołach franciszkańskich. Odpustu można dostąpić od soboty 6 sierpnia południa aż do niedzieli 7 sierpnia wieczorem. (ś)

Z Pszczyńskiego

Z rady miejskiej.

Pszczyzna. W piątek, dnia 5 bm. o godz. 5 popoł. odbędzie się posiedzenie rady miejskiej w sali posiedzeń w ratu-

szu z następującym porządkiem obrad: ponowne rozpatrywanie budżetów miejskich i spraw dotyczących dodatku komunalnego do państwowego podatku dochodowego.

Z Rybnickiego

Zmiana nazw urzędów pocztowych.

Dyrekcja poczt i telegrafów w Katowicach donosi, że z dniem 1. 8. br. zmienia się dotychczasową nazwę urzędu pocztowo-telegraficznego Paruszwiec na Rybnik 2, a jednocześnie nazwę urzędu pocztowo - telegraficznego Rybnik na Rybnik 1. (r)

Jubileusz kopalnianych straży pożarnych.

W Pszowie, pow. Rybnik, odbyła się uroczystość 25-letniego istnienia zawodowych straży pożarnych na kopalni „Emma” w Radlinie i na kopalni „Anna” w Pszowie. Na uroczystość tę przybył prezes powiatowy straży pożarnych p. starosta Wyglenda z Rybnika, oraz Ochotnicze Straże Pożarne z okolicy jak i wszystkie miejscowe związki i towarzystwa, które wyruszyły pochodem na nabożeństwo do miejscowego kościoła parafialnego. Po nabożeństwie odbyła się defilada, którą odebrał p. starosta Wyglenda w towarzystwie przedstawicieli wymienionych kopalni. Po defiladzie wygłosił starosta Wyglenda okolicznościowe przemówienie o znaczeniu straży pożarnych oraz udekorował 25 strażaków z kopalni „Emma” i „Anna”, za długoletnią pracę w strażactwie.

Wypadek na kopalni.

Pszów. Przy rewizji wagonów na kop. „Anna” uległ wypadkowi niejaki Pietsch. Spadł on wskutek uderzenia lokomotywy w wagon, na którym była oparta drabina i złamał nogę. Został on przewieziony do szpitala w Rydułtowach. (r)

Leśniczy postrzelił chłopca.

Rydułtowy. Leśniczy M. postrzelił 17-letniego Ryszarda Miliczka, który szedł przez las obok szybu Agnieszki. Miliczka przewieziono do szpitala Spółki Brackiej. (r)

Z Tarnogórskiego

Więcej kontaktu z rodakami poza kordonem.

Tarn. Góry. Koło Akademików Tarnogórzan zainicjowało zebrania dyskusyjne, których tematem ma być omawianie spraw społecznych, związanych z potrzebami ruchu polskiego na Śląsku. Pierwsze tego rodzaju zebranie dyskusyjne urządzono dnia 30 lipca br. na salce w „Hotelu pod Lipami” — tematem zebrania były sprawy mniejszości polskiej na Śląsku Opolskim. Zebranie zajął prezes p. Piotr Liwowski słowem wstępem. Poczem wygłosił obszerny referat o położeniu polskiej mniejszości na Śląsku Opolskim p. prof. Knosala. Referent zobrazował obszernie sprawę Polaków, ich pracę oraz skupienia organizacyjne, sprawę szkolnictwa oraz stosunek władz niemieckich do nich. Referent zwrócił uwagę na słaby związek duchowy, jaki nas łączy z Polakami za kordonem. Łącznie z tem wysunął referent kilka dezyderatów do rąk zarządcy koła, aby: 1. nawiązano stały kontakt ze Związkiem Polaków w Opolu, 2. aby urządzono wycieczki krajoznawcze, 3. aby im przyjść z pomocą na polu oświaty. Referat był przedmiotem obszernej dyskusji, w której zabierali głos p. starosta Korol, dr. Kośny i inni. Wkońcu uchwalono urządzić wycieczkę do Opola, celem zapoznania się z tamt. kołem akademików.

Okradli ją w Bizji.

Tarn. Góry. Nieznani sprawcy skradli przebywającej na wycieczce w Bizji niejakiej Elżbiecie Michatowej z Kr. Huty, ul. Górnicza, torebkę damską, w której znajdowało się przeszło 10 zł. gotówki, karta cyrkulacyjna oraz inne drobne rzeczy.

Z urzędu okręgowego.

Miasteczko. Wojewoda śląski powołał na stanowisko zastępcy naczelnika urzędu okręgowego obwodu Miasteczko kierownika urzędu pocztowego p. Franciszka Dragona w Miasteczku. (t)

Wynik wyborów do parlamentu Rzeszy.

Urzędowo wynik wyborów niedzielnych do parlamentu Rzeszy niemieckiej przedstawia się jak następuje:

	głosów	mandatów
Socjaliści	7.953.986	133
Hitlerowcy	13.772.748	230
Komuniści	5.365.666	89
Centrum	4.587.477	75
Nacjonaliści niem.	2.184.971	37
Niem. partja ludowa	435.547	7
Partja gospodarcza	146.107	1
Partja rządowa	373.560	4
Bawarsk. partja lud.	1.202.517	22
Landvolk	91.287	1
Chrześc. - socjalni	364.986	4
Partja chłopów	135.090	2
Landbund	96.868	2

Na podstawie tego wyniku wejdzie do parlamentu niemieckiego 607 posłów. W starym parlamencie liczba posłów wynosiła 577. Wobec wzrostu liczby posłów zabrakło miejsca w gmachu parlamentu i muszą nastąpić przebudówki, by każdemu z posłów zarezerwować miejsce. Taka przebudówka odbyła się już przed 2 laty, kiedy liczba posłów zwiększyła się z przeszło 400 na 577.

Wybory na Górnym Śląsku.

Ostateczny wynik wyborów do parlamentu niemieckiego na Śląsku niemieckim przedstawia się w następujących liczbach:

	Parlament 1932	Sejm 1932	Parlament 1930
Socjaliści	60.411	52.585	62.125
Hitlerowcy	204.105	212.455	63.565
Komuniści	118.235	85.626	110.623
Centrum	241.385	249.699	234.893
Nacjonal. niem.	48.305	52.225	101.568
Niem. partja lud.	1.977	5.560	9.451
Partja gospodarcz.	2.287	6.401	13.909
Partja rządowa	1.202	3.405	6.923
Landvolk	954		
Chrześc.-socjalni	1.498	2.900	4.914
Socj. partja robotn.	937	1.836	
Polacy	14.534	28.043	37.012

Na Śląsku Opolskim wybrano: 4 centrowców, 3 hitlerowców, 2 komunistów i jednego socjalistę.

Wynik wyborów w miastach śląskich.

Bytom. Socjaliści 5.410, hitlerowcy 15.308, komuniści 9.407, centrum 14.290, nacjonaliści 3.169, Polacy 828.

Zabrze. Socjaliści 6.287, hitlerowcy 19.042, komuniści 22.154, centrum 14.575, nacjonaliści 4.187, Polacy 1.495.

Gliwice. Socjaliści 5.030, hitlerowcy 19.922, komuniści 8.125, centrum 17.302, nacjonaliści 2.739, Polacy 450.

Racibórz. Socjaliści 2.043, hitlerowcy 8.995, komuniści 2.474, centrum 10.178, nacjonaliści 1.635, Polacy 349.

Kluczborek. Socjaliści 423, hitlerowcy 3.030, komuniści 389, centrum 1.876, nacjonaliści 989, Polacy 5.

Opole. Socjaliści 1.345, hitlerowcy 7.858, komuniści 3.236, centrum 7.712, nacjonaliści 3.644, Polacy 103.

Koźle. Socjaliści 281, hitlerowcy 1.574, komuniści 600, centrum 1.671, nacjonaliści 405, Polacy 2.

Nysa. Socjaliści 1.777, hitlerowcy 4.441, komuniści 1.716, centrum 9.666, nacjonaliści 1.358, Polacy 2.

Strzelce. Socjaliści 286, hitlerowcy 1.575, komuniści 730, centrum 2.105, nacjonaliści 179, Polacy 110.

Toszek. Socjaliści 102, hitlerowcy 464, komuniści 105, centrum 719, nacjonaliści 132, Polacy 12.

Pyskowice. Socjaliści 139, hitlerowcy 1.435, komuniści 325, centrum 1.357, nacjonaliści 182, Polacy 17.

Dobrodzień. Socjaliści 88, hitlerowcy 602, komuniści 187, centrum 965, nacjonaliści 83, Polacy 22.

Olesno. Socjaliści 162, hitlerowcy 901, komuniści 415, centrum 1.658, nacjonaliści 150, Polacy 43.

Wyniki z powiatów wiejskich.

Z Bytomskiego. Socjaliści 4721, hitlerowcy 9043, komuniści 16.024, cen-

trum 8128, nacjonaliści 2089, Polacy 1396.

Z Gliwickiego. Socjaliści 1963, hitlerowcy 9352, komuniści 7194, centrum 12.382, nacjonaliści 2485, Polacy 1209.

Przebieg wyborów na Śląsku Opolskim.

Niesłyszany terror przed wyborami.

Opolskie „Nowiny Codzienne“ podają sprawozdanie z przebiegu wyborów w poszczególnych miejscowościach na Śląsku Opolskim. Ze sprawozdania tego wynika, że jakkolwiek dzień samych wyborów przeszedł na Śląsku naogół spokojnie to w ostatnich dniach poprzedzających wyborów niemal wszędzie szalał niesłyszany terror jednych partyj wobec drugich.

W **Bytomiu** ostatni tydzień przed wyborami zaznaczył się krwawym terorem ulicznym przeważnie ze strony narodowych socjalistów. Liczne ofiary wskazywały na straszne rozwydrzenie moralne hitlerowców. Codziennie dochodziło do ciężkich starć pomiędzy przeciwnikami politycznymi. W dniu wyborów miasto zaroilo się od umundurowanych hitlerowców, komunistów i socjal-demokratów.

W **Gliwicach** w nocy przed dniem wyborczym ulice miasta były widownią awantur i zamieszek. Dochodziło do

Z Strzeleckiego. Socjaliści 1804, hitlerowcy 8976, komuniści 7122, centrum 12.493, nacjonaliści 1836, Polacy 2027.

Z Kozielskiego. Socjaliści 2714, hitlerowcy 11.002, komuniści 5597, cen-

ciężkich bójek. W Szywałdzie, pow. gliwicki, dokonano w nocy na niedzielę zamachu bombowego na zabudowanie rolnika Wojtkę'go.

W **Zabrze** ulice miasta w dzień wyborów zaroilo się umundurowanymi hitlerowcami, którzy przy pomocy samochodów i motocykli napędzali wyborców do głosowania.

W **Opolu** doszło na przedmieściu odrzańskim do starcia między komunistami i hitlerowcami a następnie między komunistami i policją.

W **Wielkich Strzelcach** przez sobotę i niedzielę szalał krwawy terror hitlerowców. Również doszło do kilku starć między komunistami a policją.

W **Kluczborku** hitlerowcy również rozwinęli terorystyczną agitację przedwyborczą, nie przebiegając w środkach.

W **Oleśnie, Dobrodzieniu i w Koźlu** doszło również do krwawych starć między komunistami a hitlerowcami.

W obliczu dzisiejszego świata.

W związku z XI Tygodniem Społecznym „Odrodzenia“ otrzymujemy następującą odezwę:

Stan, w którym znajduje się dziś cały świat, napawa poważną troską wszystkich katolików, którzy idąc według wskazań Kościoła katolickiego i w myśl życzeń Ojca św., starają się znaleźć rozwiązanie zagadnień nurtujących społeczeństwo, starają się zdać sprawę i przedyskutować zagadnienia socjalne, gospodarcze itp. Cechą bowiem właśnie ruchu katolicko-społecznego jest marsz w życie i razem z życiem.

Stowarzyszenie katolickiej młodzieży akademickiej Odrodzenie, wychowujące szeregi karnych i przygotowanych do życia obywateli, organizuje od jedenasu lat coroczne wielkie zjazdy w Uniwersytecie lubelskim: Tygdnie Społeczne.

Niemą dziś w Polsce człowieka, któryby o Tygodniach Społecznych nie wiedział. Nie reklamą, nie szafowaniem błyskotliwych hasel, ale wytrwałą pracą i dużym dorobkiem intelektualnym zdobyły Tygodnie Społeczne zaszczytną nazwę Szkoły młodej myśli katolickiej w Polsce. Pod kierunkiem profesorów wyższych uczelni i wybitnych uczonych i znawców ruchu katolicko-społecznego, przy częstym udziale przedstawicieli naj-

wyższej hierarchii kościelnej w Polsce (w r. 1931 zaszczytliwi swą obecnością Tydzień Społeczny J. Em. ks. Prymas Hlond, J.E. ks. kardynał Kakowski oraz trzech innych biskupów polskich), senjorzy i członkowie Odrodzenia omawiają i zapoznają się z wszystkimi zagadnieniami.

W roku bieżącym XI Tydzień Społeczny odbędzie się w dniach 21—27 sierpnia.

Wśród wielu zagadnień poruszone będą następujące tematy: Sensus catholicus w chaosie współczesnych prądów umysłowych; Cele i zadania sztuki; Swoboda kultury polskiej; Wpływ światopoglądu człowieka na formy życia gospodarczego: praca, własność, podział dochodu społecznego; Współczesne przemiany życia gospodarczego; Próba programu przebudowy życia gospodarczo-społecznego; Katolicy a rewolucja społeczna; Wartość zasad katolickich w dziedzinie politycznej; Kościół, katolicy i świat — i wiele innych.

Wszelkich informacji w sprawie programu i warunków uczestnictwa udziela przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Tygodnia Społecznego p. Zbigniew Draniewicz, Lublin, Uniwersytet, telefon 11-29.

Z działalności sądów pracy za rok 1931.

Na terenie Polski działa narazie 17 sądów pracy (na G. Śląsku i b. zab. pruskim narazie ich niema): w Warszawie (3), Białej, Białymstoku, Bielsku, Chorzowie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Drohobyczu, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Radomiu, Sosnowcu i Wilnie.

Ogólna ilość rozpatrzonych spraw w roku 1931 wyniosła: cywilnych 29.095, karnych — 5468, razem 35.563, z czego załatwiono w roku sprawozdawczym 29.931, resztę pozostawiono na rok 1932.

Pracodawca był powodem w 949 sprawach cywilnych (3 1/2%), pracownik w 25.888 sprawach. Na 25.888 skarg, wytoczonych przez pracowników przypada: na pracowników umysł. 6025 t. j. 23,3 %, robotników 15.394 (59,3 %), chałupników 174 (0,7 %) dozorców domowych 1203 (4,7 %), prac. domowych

2869 (11 %), uczniów lub praktykantów 263 (1 %).

Wyroków wydano w sprawach cywilnych 24.893 z czego wyrokiem zwykłym 11.431, zaocznym 2992, układe: n stron 3698, w inny sposób 6772.

Odwolani od tych wyroków było 2967, z czego nieuwzględnionych 2213. Ilość otrzymanych spraw w r. 1931 nie odbiega od normy z roku 1930 (o 1 % więcej). Stosunek spraw karnych do cywilnych przedstawia się: w roku 1929 15 % karnych, 1930 18 %, 1931 16 %.

Trzeci rok istnienia sądownictwa pracy wykazał, iż idea wyodrębnienia sądownictwa pracy znalazła całkowite usprawiedliwienie. Sądownictwo pracy zyskało sympatie nie tylko ludzi pracy, ale i pracodawców. Jedną z najważniejszych zalet sądów tych, to szybkość załatwiania skarg.

trum 13.778, nacjonaliści 2875, Polacy 714.

Z Kluczborskiego. Socjaliści 3086, hitlerowcy 12.728, komuniści 2080, centrum 4897, nacjonaliści 3514, Polacy 41.

Z Raciborskiego. Socjaliści 1100, hitlerowcy 7255, komuniści 3591, centrum 9497, nacjonaliści 2669, Polacy 839.

Z Głubczyckiego. Socjaliści 5276, hitlerowcy 12.138, komuniści 2786, centrum 19.613, nacjonaliści 2277, Polacy 23.

Z Nyskiego. Socjaliści 3234, hitlerowcy 8519, komuniści 3618, centrum 17.348, nacjonaliści 1911, Polacy 7.

Z Oleskiego. Socjaliści 2118, hitlerowcy 5788, komuniści 2844, centrum 9609, nacjonaliści 1457, Polacy 851.

Z Dobrodzieńskiego. Socjaliści 349, hitlerowcy 2418, komuniści 841, centrum 3742, nacjonaliści 351, Polacy 294.

Z Grotkowskiego. Socjaliści 1756, hitlerowcy 7183, komuniści 1226, centrum 8803, nacjonaliści 1177, Polacy 4.

Z Niemodlińskiego. Socjaliści 1450, hitlerowcy 5736, komuniści 1810, centrum 7657, nacjonaliści 2259, Polacy 30.

Z Prudnickiego. Socjaliści 2485, hitlerowcy 12.575, komuniści 5389, centrum 20.052, nacjonaliści 2651, Polacy 414.

Z Opolskiego. Socjaliści 6318, hitlerowcy 14.654, komuniści 10.251, centrum 18.904, nacjonaliści 3913, Polacy 3304.

Wyniki z gmin wiejskich.

Z powiatu bytomskiego.

Mikulczyce. Socjaliści 876, hitlerowcy 2387, komuniści 4618, centrum 1348, nacjonaliści 309, Polacy 402.

Miechówce. Socjaliści 984, hitlerowcy 2158, komuniści 2492, centrum 1477, nacjonaliści 417, Polacy 210.

Bobrek-Karb. Socjaliści 1293, hitlerowcy 1903, komuniści 3689, centrum 2319, nacjonaliści 466, Polacy 233.

Szombierki. Socjaliści 455, hitlerowcy 522, komuniści 1647, centrum 964, nacjonaliści 179, Polacy 139.

Rokitnica. Socjaliści 470, hitlerowcy 790, komuniści 1199, centrum 834, nacjonaliści 165, Polacy 66.

Wieszowa. Socjaliści 202, hitlerowcy 240, komuniści 449, centrum 331, nacjonaliści 171, Polacy 169.

Grzybowice. Socjaliści 158, hitlerowcy 167, komuniści 277, centrum 110, nacjonaliści 21, Polacy 80.

Górniki. Socjaliści 29, hitlerowcy 28, komuniści 500, centrum 71, nacjonaliści 19, Polacy 56.

Stolarzowice. Socjaliści 140, hitlerowcy 350, komuniści 477, centrum 263, nacjonaliści 128, Polacy 25.

Ptakowice. Socjaliści 36, hitlerowcy 59, komuniści 86, centrum 47, nacjonaliści 45, Polacy 4.

Z powiatu gliwickiego.

Sośnicowice (Miasteczko). Socjaliści 15, hitlerowcy 388, komuniści 144, centrum 289, nacjonaliści 38, Polacy 10.

Ostropa. Socjaliści 36, hitlerowcy 223, komuniści 612, centrum 425, nacjonaliści 115, Polacy 76.

Szywałd. Socjaliści 56, hitlerowcy 534, komuniści 158, centrum 1321, nacjonaliści 228.

Labęty. Socjaliści 119, hitlerowcy 1007, komuniści 750, centrum 1362, nacjonaliści 130, Polacy 142.

Kamieniec. Socjaliści 17, hitlerowcy 89, komuniści 87, centrum 117, nacjonaliści 20, Polacy 10.

Przechlebie. Socjaliści 17, hitlerowcy 95, komuniści 211, centrum 73, nacjonaliści 41, Polacy 11.

Z powiatu raciborskiego.

Rudy. Socjaliści 22, hitlerowcy 289, komuniści 98, centrum 595, nacjonaliści 137, Polacy 17.

Raciborska Kuźnia. Socjaliści 32, hitlerowcy 248, komuniści 298, centrum 429, nacjonaliści 53, socjalistyczna partja robotnicza 187, Polacy 121.

Markowice. Socjaliści 22, hitlerowcy 93, komuniści 222, centrum 140, nacjonaliści 140, Polacy 66.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie z dnia 3 sierpnia 1932 r

Dolar amerykański 8,90. Funt szterlingów 31,27. 100 franków francuskich 34,88. 100 koron czeskich 26,35. 1000 franków szwajcarskich 175,22. 100 guldenów holenderskich 358,40. 100 koron szwedzkich 161,21. 100 guldenów gdańskich — 175,42.

Giełda zbożowa w Poznaniu z dnia 2 sierpnia 1932 r

Notowano 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych. Żyto 15,00 do 15,50. Pszenica 21,50—22,50. Jęczmień 17,00 do 18,50. Owies 19,00—19,50. Mąka żytnia 27—28. Mąka pszenna 35—37. Otręby żytnie 10,25—10,50. Otręby pszenne 9,50—10,50. Otręby pszenne grube 10,50—11,50. Rzepak 26—27. Rzepik zimowy 29—31. Łubin niebieski 12—13. Łubin żółty 16 do 17. Ogólne usposobienie spokojne.

Zniżkowa tendencja na Targowicy w Mysłowicach.

Na centralną targowicę w Mysłowicach sprzedano od dnia 26. 7. do 1. 8. 1932 r.: 899 szt. bydła, 2741 szt. świń, 359 szt. cieląt, razem 3999 szt. zwierząt.

Placono w dniu 1. VIII. br. za 1 kg żywej wagi za: (ceny loco targowica łącznie z kosztami handlowymi): Bydło: pełnomięsiste, wytuczone 65—75 gr, młode, mięsiste, niewytuczone i starsze wytucz, 50—60 gr, miernie odżywione, młode, dobrze odżywione starsze 40—49 gr. Stadniki: pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej —, pełnomięsiste młodsze 50—60 gr, miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 35—49 gr. Jaiówki i krowy: pełnomięsiste, wytuczone jaiówki najwyższej wartości rzeźnej 65—75 gr, pełnomięsiste wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7-mlu 60—70 gr, starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jaiówki 50—59 gr, miernie odżywione krowy i jaiówki 40—49 gr, licho odżywione krowy i jaiówki 33—39 gr. Cielęta: najprzedniejsze cielęta tuczone 70—80 gr, średnie tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki 60—69 gr, mniej tuczone cielęta i dobre ssaki 50—59 gr, liche ssaki 40—49 gr. Świnie: tuczone ponad 150 kg żywej wagi 130—150 gr, pełnomięsiste od 120—150 kg żywej wagi 110—129 gr, pełnomięsiste od 100—120 kg żywej wagi 95—109 gr, pełnomięsiste od 80—100 kg żywej wagi 85—94 gr. Przebieg targu: Podaż duża, targ ożywiony, tendencja zniżkowa. (—)

Sprawy towarzystw.

Baczność uchodźcy! W niedzielę, dnia 7 sierpnia br. o godz. 14,30 odbędzie się na sali p. Pietrzaka przy ul. Pawła 9 (Gastronomia) zebranie miesięczne filii Katowice-Centrum. Sprawy deklaracji celem zbadania podanego odszkodowania. O liczny udział uprasza Zarząd.

Z organizacji weteranów b. armii polskiej we Francji.

Knurow. W ubiegłą niedzielę odbyło się w Knurowie zebranie konstytucyjne Stow. Weteranów b. armii polskiej we Francji, na które przybyli wszyscy członkowie Związku Hallerczyków z miejscowej placówki z prezesem placówki p. ppor. rez. Leopoldem Zajacem na czele, który zagaił zebranie, witając w serdecznych i koleżeńskich słowach wszystkich zebranych kolegów jak i przedstawicieli zarządu okręgowego. Prezes okręgu p. Zaworka wygłosił obszerny i treściwy referat na temat utworzenia armii polskiej we Francji i powołania do życia z konieczności Stowarzyszenia weteranów b. armii polskiej we Francji, poczem sekretarz okręgu p. Simiński zreferował statut Stowarzyszenia. Wszyscy zebrani solidaryzowali się w zupełności z wywodami referentów w dowód czego zdeklarowali się wszyscy na członków Stowarzyszenia i temsamem uważa się placówkę Związku Hallerczyków w Knurowie jako już nieistniejącą. W skład zarządu weszli: ppor. Zajac Leopold, jako prezes, Szydło Antoni, jako wiceprezes, Olszowski Edward, jako sekretarz, Proczek Leon skarbnik, komisja rewizyjna: Luleczka Stanisław, Nalepa Emil i Barańczyk Paweł. Zebranie miało przebieg harmonijny koleżeński i nie wątpimy, że śladem Hallerczyków w Knurowie i dotychczas już zorganizowanych pójdą wszyscy aktywni Halerczycy, którym zależy na czysto-tradycyjnej organizacji i na czystości mundurów błękitnych.

Odpowiedź redakcji.

P. P. Rybnik. 100 tysięcy marek niemieckich zgrodnia 1922 roku równają się 110 zł., a marek polskich 40 zł.

S. M. P. Ustawa w sprawie ochrony lokatorów z 18. 12. 1924 przewidywała w art. 13 ochronę dla sublokatorów. Obecna ustawa z 16. 12. 1926 roku wyjątkowo sublokatorów z pod ochrony co do wypowiedzenia, a pozostawia im pewną ochronę w art. 9 co do czynszu. Z utratą przeto praw lokatora następuje utrata praw sublokatora. Wyrok uzyskany przeciwko lokatorowi działa też przeciw sublokatorowi.

SPORT

Wspaniały triumf Walasiewiczówny

Dzielna Polka zdobywa dla swych barw drugi medal złoty. — Weisówna zajęła w dysku trzecie miejsce. — Kusociński nie wziął udziału w biegu na 5000 mtr.

Los Angeles. Trzeci dzień zawodów lekkoatletycznych znów przyniósł nam sukces i to sukces niebyły, którego pozazdrościć nam mogą wszystkie państwa. Nasza dzielna Polka Walasiewiczówna, druga chłuba po Kusocińskim zdobyła w finale w biegu na 100 mtr. pierwsze miejsce uzyskując zarazem dla swych barw drugi medal złoty. Tak więc sztandar Polski poraz drugi zawiśł na maszcie Olimpiady, a orkiestra odegrała hymn narodowy. We wczorajszym biegu Walasiewiczówna zdołała osiągnąć wynik równy rekordowi świata, który uzyskała na dzień przed finałem. Na strzał startera zawodniczki w szalonym tempie ruszają. Początkowo prowadzi Strike (Kanada), jednakowoż po przebiegnięciu 50 metrów prowadzenie obejmuje Walasiewiczówna i wśród ogłuszających okrzyków wpada do mety jako pierwsza, uzyskując czas 11,9 sek. Drugie miejsce zajęła Strike (Kanada), 3) von Bremen (Ameryka), 4) Hiscock (Anglia), 5) i 6) zajęła Wilde (Ameryka) i Dollinger (Niemcy). Po biegu Walasiewiczówna była owacyjnie oklaskiwana przez tłumy, a szczególnie przez Polonię amerykańską.

Gorzej natomiast powiodło się nam w rzucie dyskiem, gdzie Weissówna widocznie niedysponowana zajęła tylko trzecie miejsce. Rzuty śledzone były przez tłumy z wielką ciekawością.

Pierwsze miejsce zajęła Gopeland (Ameryka) rzutem 40,56 mtr. Drugie miejsce zajęła również Amerykanka Osborn rzutem 40,11 mtr. Trzecie miejsce zajęła dopiero nasza rekordzistka Weissówna osiągając 39,64 mtr. 4) i 5) miejsce uzyskały Niemki Fleischer 36,06 i Heublein 34,64. 6) miejsce zajęła Polka Walasiewiczówna 33,48 mtr.

Hampson (Anglia) w biegu na 800 mtr. uzyskuje nowy rekord świata.

Do najciekawszych konkurencji dnia należał bezsprzecznie finał biegu na 800 mtr. Startuje tu najlepsza elita świata z doskonałym Anglikiem Hampsonem na czele. Po fałstarcie, który spowodował dr. Feltzer zawodnicy ruszają. Na czoło dziewczątki wysuwa się Kanadyjczyk Edwards, który w szalonym tempie oddalał się od reszty zawodników. Po piętach deptał mu Anglik Hampson, jednakowoż po przebiegnięciu 100 mtr. spada na 5 miejsce. Z nadludzkim wysiłkiem dostaje się na czoło i gwałtownym finiszem zapewnia sobie zwycięstwo, ustalając zarazem nowy rekord światowy. 1) Hampson (Anglia) 1,49,8. 2) Edwards (Kanada) o pierś, 3) Wilson (Kanada) dwa metry w tyle. 4) Genung (Ameryka), 5) Turner (Ameryka), 6) Hornbostel (Ameryka). Niemiec dr. Peltzer znalazł się dopiero na 9 miejscu.

Rozmaitości.

„Wiek“ naszych uzdrowisk.

Najstarszym uzdrowiskiem polskim jest Szkoło. Rodowód jego sięga roku 1578. Na drugim miejscu mamy Lubień Wielki koło Lwowa, który był znany jeszcze w roku 1778, na trzecim Szczawnica znana w roku 1780, na czwartym Drusieniki z rokiem 1787, na piątym miejscu Krynica z rokiem 1795. W drugiej grupie idą uzdrowiska znane od roku 1800. Są to: Nałęczów (1800), Busko (1805), Kolibki-Orłowo (1820), Truskawiec (1827), Solec-Zdrój (1829), Ciechocinek (1835), Żegiestów (1847), Morszyn (1850), Jaszczurówka (1858), Rabka (1861), Zakopane (1875). Inowrocław (1886), Gdynia (1890), Otwock (1892), Czarniecka Góra (1893), Ojców (1895). W trzeciej grupie mamy uzdrowiska, których ścisłej daty powstania nie można ustalić. Wszystkie pracują jednak od 2-jej połowy XIX wieku. Należą tu: Iwonicz, Jaremcze, Rymanów-Zdrój, Swoszowice, Worochta i Zaleszczyki.

Aparaty przeciw gradobiciu.

Sfery rolnicze w powiatach Rosenheim, Aibling i Miesbach w Niemczech zorganizowały ostatnio przy poparciu władz administracyjnych nowy system obrony przeciw gradobiciu. W każdej wiosce, należącej do jednego z trzech wymienionych powiatów, umieszczone zostały aparaty, służące do bombardo-

Pozatem odbyły się przedbiegi na 200 metrów których było aż 7. W przedbiegach zwyciężali przeważnie faworyci jak Tolan, Jonath i inni.

Następnie rozegrane zostały dwa przedbiegi na 5000 mtr. Pierwszy przedbieg wygrał Hill (Ameryka) 14,59,6. 2) Lehtinen (Finlandja), 3) Lindgreen (Szwecja), 4) Virtanen (Finlandja) itd.

Drugi przedbieg wygrał Burns (Anglia) w czasie 15,4,8. 2) Reckers (Ameryka), 3) Peterson (Szwecja). Na 6 miejscu znajduje się Niemiec Syring.

Król naszej bieżni Janusz Kusociński w biegu na 5000 mtr. nie brał udziału, albowiem w czasie biegu na 10.000 mtr. na twardej bieżni odbił sobie poważnie pięty i pokaleczył stopy. W rozmowie z korespondentem „United Press“ Kusociński oświadczył, że zakończył bieg przy potwornym bólu stopy i tylko całym wysiłkiem woli mógł dobiec do mety. Po zbadaniu przez lekarza okazało się, że dolna część stopy jest pokryta pęcherzami, pięta zaś dotkliwie odbita od kości.

Nurmi o Kusocińskim.

Nurmi, który już w r. ub. z trudem wielkim ledwie o pierś pobił Kusocińskiego, na mecie mówił zwykle o nim z lekceważeniem, twierdząc że takich jak „Kusy“ jest w Finlandji dziesięciu. Dziś zmienił zdanie. Oto co Nurmi powiedział jednemu z dziennikarzy o Kusocińskim: „Kusociński biegł znakomicie. Gdyby prowadził cały czas, pobiłby znacznie rekord światowy. Takim finiszem rozporządzają na całym świecie tylko ja i Kusociński.

Zawody międzyokręgowe Śląsk — Łódź w Łodzi.

Dnia 5 sierpnia br. odbędą się w Łodzi międzyokręgowe zawody bokserskie Śląsk — Łódź. Kapitan związkowy p. Dyrda wystawił następujący skład reprezentacyjny:

W wadze muszej: Nowakowski Polc. KS. — rez. Pawlica BKS. 29.

W wadze koguciej: Plucik (bezklubowy) — rez. Milic BKS. 29.

W wadze piórkowej: Rudzki (Naprzód Lipiny) — rez. Matuszczyk Pol. KS.

W lekkiej: Zachłód (Polc. KS.) — rez. Bednorz (BKS. 29).

W półśredniej: Białas (Slavia Ruda) — rez. Gruszka (Polc. KS.).

W średniej: Makosz (Polc. KS.) — rez. Głodek (BKS. 29).

W półciężkiej: Wystrach (Polc. KS.).

W ciężkiej: Wocka (06 Mysłowice).

Dodajemy dodatkowo do wiadomości skład drużyny reprezentacyjnej miasta Katowic zestawionej przez kapitana związkowego Śl. O. Z. R. od wagi muszej do ciężkiej: Nowakowski, Michalski, Matuszczyk, Zachłód, Gruszka, Wiczorek, Makosz, Wystrach. Początkowo wstawiony został do reprezentacji w wadze koguciej zawodnik Milic z BKS. 29 Katowice, jednak wobec stwierdzonej nadwagi w jego miejsce wstawiony został zawodnik Michalski.

Przypomina się komunikat Wydz. Sport. Nr. 1 dotyczący zgłaszania drużyn o mistrzostwo drużynowe Śląska do dnia 10 sierpnia br.

Sport w S. M. P.

W piątek dnia 2 lipca odbyło się posiedzenie Wydziału Sportowego. Omawiano kłopoty z sprawami organizacyjnymi. Rozgrywki piłki nożnej o wejście do ligi śląskiej rozpoczną się dnia 14 sierpnia. Tak samo rozpoczną się z tym dniem rozgrywki o mistrzostwo Śląska w pałancie i szczypiorniaku. Finałowe rozgrywki w siatkówkę i koszykówkę przeprowadzone zostaną w dniach 10 i 11 września na Stadionie w Król. Hucie. Szczegółowo zajęto się omówieniem ostatecznego programu festynu sportowego w Łaziskach Górnych w dniu 7 sierpnia br. Ustalono ostateczny termin, który przedstawia się następująco:

Boisko główne: godz. 14 mecz pałanta pomiędzy SMP. Katowice Zależę — SMP. Dębiesko W., godz. 15 mecz pałanta pomiędzy SMP. Bykownia — SMP. Boguszowice, godz. 16 mecz piłki nożnej pomiędzy SMP. Ruda SMP. — SMP. Łaziska Średnie, godz. 18 mecz piłki nożnej pomiędzy SMP. Panewnik — KS. Iskra Łaziska Górne.

Boisko szkolne od godz. 14: pięciobój lekkoatletyczny — bieg 100 mtr., skok w dal i wwyż, rzut dyskiem i pchnięcie kulą. — W pięcioboju może wziąć udział każde SMP. wystawiając 3 zawodników. Również odbędzie się turniej koszykówki i siatkówki dostępny dla wszystkich SMP. O godz. 17.40 odbędzie się bieg na przełaj na przestrzeni 2600 mtr.

Zawody kolarskie odbędą się w trzech kategoriach: I kategoria — seniorzy rowery wyścigowe 4 okrążenia po 13 km., II kategoria — seniorzy — rowery turystyczne 3 okrążenia po 13 km., III kategoria — juniorzy — rowery wyścigowe i turystyczne 2 okrążenia po 13 km. Wyścigi odbędą się na trasie Łaziska Górne — Wyrę — Mikołów — Mokre — Łaziska Górne.

Zgłoszenia do zawodów należy przysyłać do dnia 4 sierpnia włącznie do Związku Młodzieży Polskiej w Katowicach lub na adres naucz. Rudy, Łaziska Górne pow. Pszczyna

Wielka rewia sportowa na Stadionie w Król. Hucie w dniach 10 i 11 września zapowiada się bardzo interesująco, gdyż spodziewany jest przyjazd reprezentantów Polaków z Czechosłowacji, Estonji, Łotwy i innych Program rewii obejmuje zawody lekkoatletyczne, koszykówki, siatkówki i dwa mecze reprezentacyjne. Również będą masowe popisy gimnastyczne.

W końcu rozpatrywano kilka rozgrywek ligowych opierając się na sprawozdaniu sędziego oraz przesłuchaniu obu stron. W wyniku głosowania uchwalono:

1) Mecz SMP. Hajduki Wielkie — SMP. Król Huta z dnia 22. V. 32 przyznaje się walkower dla Hajduk. Wynik zawodów był 2:0 dla Hajduk.

2) Mecz SMP. Panewnik — SMP. Orzesze z dnia 10. VII. 32 uznano jako walkower dla Panewnika. Wynik zawodów brzmiał 3:3.

3) Mecz SMP. Hajduki Wielkie — SMP. Zgoda z dnia 24 lipca br. zostanie jeszcze raz powtórzony. Wynik brzmiał 2:1 dla Hajduk.

4) Mecz SMP. Wodzisław — SMP. Orzesze również będzie powtórzony w dniu 18 września.

Motocyklowe torowe mistrzostwa Polski!

Zainteresowanie pierwszymi motocyklowymi mistrzostwami Polski na torze żużlowym wzrasta z dnia na dzień. Wyścigi odbędą się dnia 7. bm. na Stadionie w Mysłowicach. W mistrzostwach zapowiedzieli swój udział wszyscy wybitni jeźdźcy Polski, przyczem naliczniej reprezentowana będzie Warszawa. Walka o zaszczytne miejsce tytułu mistrzów Polski w poszczególnych kategoriach maszyn będzie zaciekła, a decydujący bój rozegra się między jeźdźcami Warszawy, Poznania i Śląska. Dniś w czwartek o godz. 19 odbędzie się ostatnie posiedzenie komitetu organizacyjnego mistrzostw w Mysłowicach w hotelu „Francuskim“.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Garet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Batoro 2, tel. 878.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach ogłasza niniejszem

przetarg publiczny

na wydzierżawienie bufetów kolejowych na stacjach nowowyprowadzonej linii kolejowej Strzebiń i Woźniki, z terminem objęcia 1 września 1932 r.

Termin składania ofert upływa z dniem 17 sierpnia 1932 r. o godz. 12. Tego samego dnia o godz. 13 nastąpi otwarcie ofert.

Szczegółowe warunki przetargu publicznego ogłoszono w Monitorze Polskim Nr. 174 z dnia 1. VIII. 1932 r.

Blizszych informacji udziela Kierownik Działu Ogólnego Wydziału Osobowego w gmachu Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach pokój nr. 52 w godz. od 12 do 14.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu, nie będą rozpatrywane.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach.